

ด่วนที่สุด

ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๕/๒๙๔

กระทรวงคมนาคม
ถนนราชดำเนินนอก
กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

✓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง การยกเว้นการเก็บค่าผ่านทางพิเศษ (ทางพิเศษเฉลิมมหานคร ทางพิเศษศรีรัช และทางพิเศษอุดรรัถยา)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารประมาณการรายได้ค่าผ่านทางพิเศษเฉลิมมหานคร ทางพิเศษศรีรัช และทางพิเศษอุดรรัถยา วันที่ ๙ - ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จำนวน ๑๐๐ ชุด
๒. Checklist การเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ เนื่องจากได้เกิดเหตุอุทกภัยน้ำท่วมในพื้นที่หลายจังหวัดรวมทั้งกรุงเทพมหานคร รัฐบาลจึงจำเป็นต้องให้การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมถึงการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชน ในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุอุทกภัยร้ายแรงดังกล่าว และนายกรัฐมนตรีได้ออกคำสั่งนายกรัฐมนตรี ภายใต้พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๑ ในการเตือนภัยพิบัติ ร้ายแรง โดยให้ทุกหน่วยงานขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อการทำหน้าที่เป็นเอกภาพ

๑.๒ สืบเนื่องจากปัญหาความเดือดร้อนจากเหตุอุทกภัยร้ายแรงตามข้อ ๑.๑ กระทรวงคมนาคม โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้มีนโยบายให้ กทพ. ยกเว้นการเก็บค่าผ่านทางพิเศษของทางพิเศษเฉลิมมหานคร ทางพิเศษศรีรัช และทางพิเศษอุดรรัถยา โดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๐๐.๐๑ นาฬิกา จนถึงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๒๔.๐๐ นาฬิกา เพื่อเป็นการช่วยเหลือด้านการจราจรสำหรับประชาชนผู้ได้รับความเดือดร้อน รวมถึงหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะเข้าดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับความเดือดร้อนโดยใช้เส้นทางทางพิเศษฯ ดังกล่าว และเพื่อเป็นการตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งเน้นให้ทุกภาคส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือบรรเทาทุกข์แก่ผู้ได้รับความเดือดร้อนโดยเร่งด่วนและทั่วถึง

๒. เรื่องที่เสนอ

ตามที่รัฐบาลมีนโยบายที่จะช่วยเหลือด้านการจราจรสำหรับประชาชนจากเหตุอุทกภัยร้ายแรง ตามข้อ ๑.๒ เนื่องจาก กทพ. มีการผูกพันกับเอกชนผู้ร่วมลงทุน คือ บริษัททางด่วนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ตามสัญญาโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ ๒ (ทางพิเศษศรีรัช) สัญญาเพื่อการต่อขยายโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ ๒ (ส่วนดี) (ทางพิเศษศรีรัช ส่วนดี) และบริษัททางด่วนกรุงเทพเนื่อง จำกัด ตามสัญญาโครงการทางด่วนสายบางปะอิน – ปากเกร็ด (ทางพิเศษอุดรรัถยา) เกี่ยวกับการแบ่งรายได้ค่าผ่านทางพิเศษตามเงื่อนไขของ

สัญญาโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ ๒ ข้อ ๑๑ สัญญาเพื่อการต่อขยายโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ ๒ (ส่วนดี) ข้อ ๖ ผนวก ๔ และสัญญาโครงการทางด่วนสายบางปะอิน – ปากเกร็ด ข้อ ๑๑ โดยรายได้ค่าผ่านทางพิเศษ ของทางพิเศษศรีรัช (A + B) และรายได้ค่าผ่านทางพิเศษของทางพิเศษเฉลิมมหาราช กทพ. จะต้องแบ่งให้ บริษัททางด่วนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ในสัดส่วน ๕๐% จากอัตราค่าผ่านทางพิเศษและสำหรับรายได้ ค่าผ่านทางพิเศษของทางพิเศษศรีรัช (C + D) และทางพิเศษอุดรรัถยา จะเป็นของบริษัททางด่วนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัททางด่วนกรุงเทพเนื้อ จำกัด ตามลำดับในสัดส่วน ๑๐๐% ในกรณีดังกล่าวหาก กทพ. ยกเว้นการเก็บ ค่าผ่านทางพิเศษ กทพ. จำเป็นต้องดำเนินการแบ่งรายได้ค่าผ่านทางพิเศษให้กับเอกชนผู้ร่วมลงทุนให้เป็นไป ตามที่กำหนดไว้ในเงื่อนไขของสัญญาตามปริมาณการจราจรที่เกิดขึ้นจริงเพื่อป้องกันปัญหาข้อเรียกร้อง จากบริษัททางด่วนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัททางด่วนกรุงเทพเนื้อ จำกัด

ในการนี้ กทพ. ได้ประมาณการรายได้ค่าผ่านทางพิเศษที่จะต้องแบ่งให้กับเอกชน ผู้ร่วมลงทุน โดยเทียบเคียงกับข้อมูลปริมาณการจราจรที่ใช้ทางพิเศษและรายได้ค่าผ่านทางพิเศษ ที่ผ่านมา ๖ วัน (ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕) ก่อนการยกเว้นการเก็บ ค่าผ่านทางพิเศษ โดย กทพ. ได้จัดทำสรุปประมาณการรายได้ค่าผ่านทางพิเศษในช่วงเวลาวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ที่บริษัททางด่วนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และ บริษัททางด่วนกรุงเทพเนื้อ จำกัด จะได้รับประมาณ ๑๘๔,๐๐๙,๗๔๖ บาท

๓. ข้อกฎหมาย

๓.๑ พระราชบัญญัติการทางพิเศษแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๔๔ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ กทพ. เพื่อการนี้จะสั่งให้ กทพ. ซึ่งแจ้งข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น ทำรายงานหรือยับยั้งการกระทำ ที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติการตามนโยบาย ของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของ กทพ. ได้

๓.๒ พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่เกิดสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง นายกรัฐมนตรีหรือ รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจสั่งการผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ หน่วยงานของรัฐ และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยรวมตลอดทั้ง ให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในพื้นที่ที่กำหนดดังได้ โดยให้มีอำนาจเช่นเดียวกับผู้บัญชาการ ตามมาตรา ๑๓ และผู้อำนวยการตามมาตรา ๒๑ และมีอำนาจจำกัดและควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของ ผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และเจ้าพนักงาน ในการดำเนินการตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ ด้วย

เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้มีปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี ตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบหรือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงแล้วแต่กรณี

๓.๓ สัญญาโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ ๒ สัญญาเพื่อการต่อขยายโครงการระบบ ทางด่วนขั้นที่ ๒ (ส่วนดี) และสัญญาโครงการทางด่วนสายบางปะอิน – ปากเกร็ด

๔. เรื่องที่เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

โดยที่การดำเนินการตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมตามข้อ ๑.๒ เป็นกรณีที่ให้ กพพ. ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติการทางพิเศษ แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๕ และพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ และจากข้อเท็จจริงตามข้อ ๒ ทางพิเศษเฉลิมมหานคร ทางพิเศษศรีรัช และทางพิเศษอุต្រรัถยา ที่ กพพ. จะยกเว้นการเก็บค่าผ่านทางพิเศษดังกล่าวเป็นโครงการที่ กพพ. ต้องดำเนินการแบ่งรายได้ค่าผ่านทางพิเศษ ให้กับบริษัททางด่วนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัททางด่วนกรุงเทพเหนือ จำกัด ซึ่งเป็นเอกชน ผู้ร่วมลงทุนตามที่กำหนดไว้ในเงื่อนไขของสัญญา ดังนี้ เพื่อป้องกันปัญหาข้อเรียกร้อง จำกบริษัททางด่วนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัททางด่วนกรุงเทพเหนือ จำกัด ในการดำเนินการ ดังกล่าว กพพ. จึงต้องจ่ายเงินส่วนแบ่งรายได้ค่าผ่านทางพิเศษให้บริษัททางด่วนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัททางด่วนกรุงเทพเหนือ จำกัด ตามปริมาณการจราจรที่เกิดขึ้นจริงตามวันและเวลาที่ กพพ. ยกเว้นการเก็บค่าผ่านทางพิเศษ กพพ. จึงเห็นควรจัดทำบันทึกเรียนปลัดกระทรวงคมนาคม เพื่อนำเรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเพื่อให้ความเห็นชอบในการยกเว้นการเก็บค่าผ่านทางพิเศษของทางพิเศษ เฉลิมมหานคร ทางพิเศษศรีรัช และทางพิเศษอุต្រรัถยา ตั้งแต่วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๐๐.๐๑ นาฬิกา จนถึงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๒๔.๐๐ นาฬิกา และเห็นควรนำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนี้

๑. ให้ กพพ. สำรองจ่ายเงินค่าผ่านทางพิเศษให้บริษัททางด่วนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัททางด่วนกรุงเทพเหนือ จำกัด ตามจำนวนเงินค่าผ่านทางพิเศษที่บริษัททางด่วนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัททางด่วนกรุงเทพเหนือ จำกัด มีสิทธิจะได้รับตามเงื่อนไขของสัญญาและตามปริมาณการจราจร ที่เกิดขึ้นจริง

๒. ให้รัฐรับภาระเงินค่าผ่านทางพิเศษที่ กพพ. จ่ายให้บริษัททางด่วนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัททางด่วนกรุงเทพเหนือ จำกัด ตามข้อ ๑ โดยให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณคืนให้ กพพ. หรือให้ กพพ. หักเงินค่าผ่านทางพิเศษดังกล่าวคืนจากเงินรายได้นำส่งแผ่นดินประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕ ต่อไป

๕. ผลกระทบของการมีมติคณะกรรมการรัฐมนตรี

หากคณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอแล้วจะมีผลกระทบ ในด้านดังๆ ดังนี้

(๑) ผลกระทบต่อนโยบายของรัฐบาล

การดำเนินการยกเว้นการเก็บค่าผ่านทางพิเศษสำหรับทางพิเศษที่เป็นโครงการ เอกชนร่วมลงทุน รัฐจึงต้องรับผิดชอบต่อเอกชนผู้ร่วมลงทุนสำหรับรายได้ค่าผ่านทางพิเศษตามส่วนแบ่ง ที่เอกชนผู้ร่วมลงทุนมีสิทธิจะได้รับตามเงื่อนไขของสัญญา ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสนับสนุนต่อการดำเนินการ สำหรับทางพิเศษที่ได้รับผลกระทบจากเหตุอุทกภัยร้ายแรง

(๒) ผลกระทบด้านสังคมและการแก้ไขปัญหาการจราจร

การดำเนินการดังกล่าวจะเป็นการแก้ไขปัญหาการจราจรในช่วงระยะเวลาที่เกิดเหตุ อุทกภัยร้ายแรงให้เกิดความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น

(๓) ผลกระทบในด้านเศรษฐกิจ

รัฐต้องรับภาระนำเงินงบประมาณหรือเงินรายได้ของแผ่นดินเพื่อชดเชยให้แก่เอกชน ผู้ร่วมลงทุนเพื่อป้องกันปัญหาการถูกฟ้องร้องจากเอกชนผู้ร่วมลงทุนในกรณีที่ยกเว้นการเก็บค่าผ่านทางพิเศษ

กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยตามที่ กทพ. เสนอ จึงเห็นควรเสนอเรื่องดังกล่าว และ Checklist การเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ , และ ๒ มาเพื่อโปรดดำเนินการเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

พลอากาศเอก
(สุกันธิ์ สุวรรณทัต)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง
สำนักกฎหมาย
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๔๒
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๖๑๑๖